

De Brusselse Tienschool

De tienschool is een initiatief van vzw Sint-Goedele en wordt ondersteund door de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De tienschool wil de kloof tussen basisonderwijs en secundair onderwijs verkleinen. Voor heel wat kinderen is de kloof tussen basisonderwijs en secundair onderwijs te groot. Er zijn heel wat leerlingen die eigenlijk geschikt zijn voor de A-stroom, maar toch niet slagen in het 1ste leerjaar A. In Brussel loopt 15% van de jongens en 10% van de meisjes een schoolse achterstand op bij de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs. Met de tienschool moet de overgang van basisonderwijs naar secundair onderwijs vlotter verlopen. Het doel is om de 1ste graad secundair onderwijs beter te laten aansluiten bij de 3de graad basisonderwijs.

De tienschool wil ook de studiekeuze uitstellen. Nu wordt gevraagd aan kinderen om in een kritische periode in hun leven (de prépuberteit) een schoolkeuze te maken. Bedoeling is om het keuzeproces goed te begeleiden. De ouders worden hier ook sterk bij betrokken. Op deze manier kan er na de tienschool een doordachte keuze gemaakt worden.

De tienschool past in een 3x4 structuur: 4 jaar lager onderwijs, 4 jaar tienschool en 4 jaar secundair onderwijs. De tienschool omvat dus de huidige 3de graad basisonderwijs en 1ste graad secundair onderwijs. De 10- tot 14-jarige leerlingen krijgen een kerncurriculum dat voor iedereen hetzelfde is en daarnaast ook een thematisch curriculum waarvoor ze zelf kiezen.

Administratief moeten de leerlingen van de 1ste jaren verbonden zijn aan een basisschool. Er zal dan wel een de herinschrijving moeten gebeuren in het midden van de tienschool. Aan het LOP zal een campusvoorrang gevraagd moeten worden.

Er zal gewerkt worden met een sterstructuur. Enerzijds is er een mentor die de kinderen 4 jaar lang zal volgen. Zo kan er een breed beeld gemaakt worden van de tiener in de groep. Daarnaast zijn er experts die les zullen geven in een bepaald domein. Op elke ster staat een specialist van dat bepaald domein (bijvoorbeeld: taal, muzische vorming, wereldoriëntatie, ...). In totaal zijn er vijf domeinen. Naast de klasleerkracht (de mentor) zijn er dus nog 5 andere leerkrachten. Er wordt altijd gewerkt met meerdere leerkrachten. Er zal dus nooit één leerkracht apart voor een groep staan. De groep die gevormd wordt is heterogeen. De leerlingen zitten 4 jaar in dezelfde groep. Binnen deze groep wordt dan gedifferentieerd.

Momenteel wordt het pedagogisch project uitgewerkt. Er is een gemeenschappelijke ontwikkelingsgroep waarbij één groep werkt aan het beleid (structuur van de dag, lessenrooster) en een andere groep werkt aan de leerlijnen. Alle doelen worden 'ik kan'-doelen. Er wordt ook ingezet op zelfevaluatie. De kinderen zullen dus zelf mee aangeven waar ze goed in zijn en waar ze minder goed in zijn. De coach en ouders worden betrokken bij de beoordeling. De ouders zullen veel meer op school aanwezig zijn dan enkel op een oudercontact. Aan de start gebeurt een intakegesprek met de ouders over wie het kind is (sterktes, moeilijkheden). Twee maanden later gebeurt dit opnieuw (waar staat het kind nu). Maandelijks zijn er ook toonmomenten voor de ouders.

Enkele vragen van de deelnemers aan de werkwinkel:

- Hoe vermijden dat het engagement dat aan de ouders gevraagd wordt, maakt dat bepaalde kansengroepen niet kunnen deelnemen aan deze school? Is er geen risico dat het 'elite' wordt?

De bedoeling is om ouders te laten schitteren in waar zij goed zijn. Het engagement kan heel breed gaan (bijvoorbeeld tijdens het Suikerfeest koekjes komen bakken).

We zijn ons er van bewust dat we heel divers moeten kijken naar ouderbetrokkenheid.

- Verwachten jullie veel enthousiasme bij de ouders voor de tienerschool?
Het zal van belang zijn om van in het begin een divers publiek aan te trekken. Als er voldoende leerlingen komen zal de rest wel volgen.
- Leraren komen meestal uit witte middenklasse omgeving. Hoe de diversiteit van de leerlingen als uitgangspunt te nemen? Dat vraagt professionalisering van de leerkrachten. Zal zeker meegenomen worden in de aanwerving van de leerkrachten. We willen ook graag leerkrachten van een andere culturele achtergrond aantrekken. Dat is niet gemakkelijk. De migrantenleerkrachten komen van Antwerpen, Mechelen, Limburg. In de lerarenopleiding in Brussel slagen onze leerlingen niet zo gemakkelijk. Dat heeft bijna altijd met taal te maken.

(Verslag: Ine Marck)